

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

**ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РАХІВНИХ СЛІВ В
СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Пкит 07-19

факультету східної і слов'янської філології

денної/заочної форми навчання

Освітньої програми

Китайська мова і література та переклад, західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша – китайська

Кабанець Анни Володимирівни

Науковий керівник:

к. п. н., доц. Мерзлюк Д.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ–2023

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РАХІВНИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	5
1.1 Дослідження рахівних слів у сучасному мовознавстві	5
1.2 Рахівні слова в китайській мові	9
1.3 Синтаксичні та семантичні особливості рахівних слів	13
Висновки до розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РАХІВНИХ СЛІВ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	17
2.1 Особливості синтаксичної організації висловлювання з рахівними словами	17
2.2 Функціонування рахівних слів у висловлюванні.....	23
Висновки до розділу 2	28
ВИСНОВКИ	30
论文.....	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33

ВСТУП

Курсова робота присвячена вивченню функціональних особливостей рахівних слів у сучасній китайській мові. Сучасна китайська лінгвістика продовжує досліджувати проблему вивчення рахівних слів, оскільки вони мають вагоме значення у мові та виконують різні функції у висловлюванні.

Китайська мова займає особливе місце серед інших мов світу. У зв'язку з цим, вивчення функціональних особливостей китайської мови, зокрема рахівних слів, є важливим напрямком для поглибленого розуміння цієї мови та її особливостей.

Актуальність роботи визначається спрямованістю сучасних мовознавчих студій на антропологічну парадигму, зокрема на функціонування у мовленні різних лексико-граматичних категорій. Також, актуальність дослідження підтверджується необхідністю більш глибокого дослідження функціональних особливостей рахівних слів китайської мови в українській синології.

Метою роботи є дослідити функціональні особливості рахівних слів у сучасній китайській мові.

Досягнення мети передбачає виконання таких завдань:

Обґрунтувати теоретичні засади дослідження рахівних слів у сучасній китайській мові

Дослідити функціональні особливості рахівних слів сучасної китайської мови

Схарактеризувати та класифікувати рахівні слова китайської мови

Розглянути структурні особливості висловлювань з рахівними словами

Об'єктом дослідження є рахівні слова китайської мови.

Предметом – функціональні особливості рахівних слів у сучасній китайській мові.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та розв'язання конкретних завдань у роботі були використані загальнонаукові методи, а саме: абстрагування, класифікація, індукція та дедукція для огляду стану вивчення досліджуваної проблематики. Для розкриття функціональних особливостей рахівних

слів було застосовано функціональний аналіз, а також метод безпосередніх складників для визначення особливостей семантики рахівних слів.

Практичне значення роботи полягає у можливості застосування результатів дослідження у викладанні таких дисциплін як: "Теоретична граматики китайської мови", "Практичний курс перекладу з китайської мови", "Практична граматики китайської мови", а також для подальшого дослідження особливостей китайської лінгвокультури.

Матеріалом дослідження слугували: аналіз семантичних й синтаксичних функцій рахівних слів у висловлюванні, аналіз функціональних особливостей та аналіз використаних джерел та власних спостережень.

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи – 33 сторінки, використаних джерел – 25.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РАХІВНИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

1.1 Дослідження рахівних слів у сучасному мовознавстві

Дослідження рахівних слів є важливим напрямком у сучасному мовознавстві. Категорія рахівних слів існує не лише у китайській мові.

У корейській мові існують спеціальні слова для вимірювання або підрахунку конкретних предметів і подій. Корейською мовою ці суфікси називаються «subullyusa». Вони подібні до тих, що використовуються в китайській і японській мовах. Корейські рахівні слова з фактичних категорій, які відображають велику різноманітність розмірів та використання. Рахівне слово — це слово чи морфема, які використовуються для позначення слова до певного класу чи категорії. Рахівні слова також називають «класифікаторами іменників», «лічильниками», «лічильниками іменників». Рахівне слово точніше описує його функцію у вислові: (іменник + число + рахівне слово). У сучасній корейській мові більшість іменників вимагають лічильного слова під час перерахунку. (Коо, 1997).

У японській мові також існує поняття рахівних слів 助数詞 (josūshi), які займають позицію після числівника. Використовується для підрахунку речей, дій та подій. Також існує багато лічильних слів, які використовуються в залежності від виду чи форми іменників, які описуються. (Miura, 1996). Історично японські рахівні слова походять з китайської мови (Вікіпедія).

Історія дослідження рахівних слів у китайській мові бере свій початок з давніх часів, окрім того це пов'язано з розвитком китайської писемності.

Китайці у давнину використовували різні способи позначення числа предметів, наприклад вказуючи на предмети пальцями або малюючи на скелі. Починаючи з перших століть нашої ери, кожен графічний елемент записувався за допомогою фіксованої кількості рисок. Специфічний розряд повнозначних слів, які мали виключно іменні функції, формували так звані рахівні слова. Остаточне становлення системи рахівних слів відбулося лише в пізній період давньокитайської мови. (Акбудак, Вечоринська 2020, с.24).

Рахівні слова в мові їньських написів можна було розділити на дві категорії: перша — назви мір і величин, якими вимірювалися предмети або речовини. Приміром, кількість вина вимірювалася глеками 卣 (yǒu), або ж іще більшою величиною 升 (shēng). У давні часи говорили так: 鬯六卣 (chàng liù yǒu) – вина шість глеків. Друга категорія рахівних слів в мові їньських написів співпадала з назвами предметів, які перелічували, як от наприклад: 俘人十又五人。 (fú rén shí yòu wǔ rén) – Полонили людей п'ятнадцять чоловік. Трохи пізніше з'явилися писемні числівники, які склалися з числа та певної кількісної одиниці. (Акбудақ, Вечоринська, 2020, с.25).

У період з III до VI ст. у мові відбувався процес становлення і розвитку однієї з найспецифічніших категорій граматики китайської мови — рахівних слів, що суттєво відрізняло стан мови даного періоду від попередніх. Рахівні слова вживалися поряд з числівником та іменником у різних комбінаціях, а саме: 即得二千两金 (jí dé èrqiān liǎng jīn) – Отримав 100 кілограмів золота. (Акбудақ, Вечоринська 2020, с.83-84).

У період новокитайської мови дієслівні рахівні слова тільки починали поодинокі з'являтися. При перерахунку предметів звичною була конструкція, де після іменника вживався числівник з рахівною часткою. Також числівник з рахівною часткою міг знаходитися і після іменника як і в сучасній мові, у випадках, коли предмети перераховувались, або сам іменник потрібно було виділити або акцентувати. Найуживанішою рахівною часткою стала 个 (gè). Дієслівні рахівні частки в даний період вживалися досить часто в усіх текстах, як північних, так і південних, і вони, як правило, суттєво відрізнялися від сучасних. Дієслівна рахівна частка мови епох Юань-Мін утворювалася від того ж дієслова, якого вона стосувалась, тобто дієслівна рахівна конструкція ґрунтувалася на подвоєнні дієслова, з додаванням будь-якого числівника. Часто такі рахівні частки могли

оформлюватися суфіксом 儿. Як приклад: 只一丢丢落地 (zhǐ yī diū diū luòdì) – Одним махом кинув його на землю. У цей період з'являються нові рахівні слова, наприклад: 班, 笔, 彪, 餐, 筹, 刀, 袋 та багато інших. (Акбудак, Вечоринська, 2020, с.125).

Сучасні дослідження у китайській мові включають у себе різні аспекти, а саме: синтаксис, семантика, граматики, морфологія тощо. Одним з найважливіших аспектів дослідження рахівних слів – їхнє синтаксичне вживання. Головне завдання – це виразити кількість предметів, людей, явищ у висловлюваннях, таких як: два стільця, п'ять літаків, троє людей. А також вказати на конкретний предмет, наприклад: ця книга, той стіл.

Китайський лінгвіст Люй Шусян відзначив: «Одні предмети навколишнього світу підпорядковуються обчисленню, інші — ні. Кількість перших можна виразити безпосередньо у цифрах». (Шусян, 1965, с.5).

Люй Шусян у своїх дослідженнях часто вживає термін 单位词 (dānwèi cí) – слова одиниці вимірювання. У своїй праці він поділяє рахівні слова на 8 категорій, а саме: 1) одиниці вимірювання міри та ваги; 2) запозичені назви посуду або інструментів; 3) запозичені дієслова; 4) збірні або колективні вимірювальні одиниці; 5) одиниці вимірювання часу; 6) рахівні слова, що походять з назви частин предметів; 7) рахівні слова відносно форми предметів; 8) універсальні рахівні слова. (吕叔湘, 1982, с.129-131).

Ван Лі назвав рахівні слова: 单位量词 (dānwèi liàngcí) – квантор єдиності. Він класифікував їх як тип іменника. (王力, 1983, с.106). Проте, Дін Шеншу в свою чергу поділяв лічильні слова на чотири категорії: індивідуальні, збірні, лічильні слова міри та ваги, тимчасові лічильні слова. Мовознавець стверджував, що «рахівні слова вживаються не лише з іменниками, але й з дієсловами та прикметниками». (丁声树, 1961, с. 174-178).

Рахівні слова у сучасній китайській мові мають певні семантичні особливості. Саме семантика таких слів є досить складним питанням для багатьох мовознавців. У лінгвістиці, в дослідженнях рахівних слів китайської мови використовується таке поняття як «classifiers» (класифікатори), і деякі науковці ототожнюють поняття «класифікатори» та «рахівні слова», а дехто розмежовує ці два поняття. Взаємовідношення між цими термінами досі є невизначеним. Як нам відомо, іменники в китайській мові оформлюються відповідними рахівними словами або класифікаторами. У іменниковому словосполученні кожне рахівне слово виконує свою семантичну функцію. У своїй праці лінгвісти Kathleen Ahrens та Chu-Rep Huang зазначили, що «класифікатори відносяться до морфосинтаксичної категорії, яка виконує семантичну функцію позначення класу іменників. Англійський термін «classifier», так само як і китайський «量词» (liàngcí) (буквально, міра + слово) часто використовують для позначення як ширшої граматичної категорії, так і вужчої, що має специфічну семантичну функцію визначення класу іменника». (Ahrens, Huang, 2016, с.169). Вищезгадані науковці запропонували використовувати поняття «classifiers» (класифікатори) виключно для позначення граматичної категорії, тобто для загального поняття рахівних слів. А от для позначення підкатегорій було запропоновано використовувати такі однозначні терміни як «sortal classifier» та «measure words». Термін «sortal classifiers», що виділили зарубіжні мовознавці у своїй роботі, можемо буквально перекласти як «сортувальні класифікатори» і пояснити, що це класифікатори, які позначають саме ознаку іменників. Англійський прикметник «sortal» в даному контексті посилається на термін, що представляє семантичну ознаку, яка застосовується до сутності, класифікуючи її як істоту певного виду. Термін «measure words» можемо перекласти як «слова-одиниці вимірювання» або «вимірювальні слова».

1.2 Рахівні слова в китайській мові

У китайській мові виділяють особливу частину мови, яку називають рахівними словами (паралельно вживаються такі терміни як «лічильні слова» та «класифікатори»). Слова, що позначають одиниці рахунку, називають рахівними словами. Вони поділяються на іменникові та дієслівні. (Война, Воробей, Гончаренко, 2016, с. 91).

Іменникові рахівні слова 名量词 (míngliàngcí) – це лічильні слова, які використовуються лише з іменниками, вказують на одиниці виміру, осіб або речей. (Dejin, Meizhen, 2008, с.73). Поділяються на: 度量衡单位(dùliànghéng dānwèi) – одиниці вимірювання міри та ваги; 货币单位(huòbì dānwèi) – грошові одиниці; 时间单位(shíjiān dānwèi) – часові одиниці; 个体单位(gè tǐ dānwèi) – індивідуальні одиниці; 集体单位(jítǐ dānwèi) – збірні одиниці; 不定量单位(bù dìngliàng dānwèi) – невизначене число одиниць; 复合单位(fùhé dānwèi) – складні одиниці.

Дієслівні рахівні слова 动量补语(dòng-liàng bǔyǔ) – тип рахівного слова, який не використовується з іменниками. Дієслівні рахівні слова розміщуються після дієслів, щоб показати частоту дії. (Dejin, Meizhen, 2008, с.73-74).

В китайській мові наявна велика кількість рахівних слів, кожне з яких вживається з конкретним класом слів, об'єднаних за певною ознакою. (Война, Воробей, Гончаренко, 2016, с.116).

У китайській мові використання рахівних слів є необхідним: майже кожен іменник має своє лічильне слово. У англійській мові існують лічильні слова, проте більшість іменників в англійській мові не потребують класифікаторів, якщо говорити про ручку, будинок, машину, ліжко тощо. Ці типи іменників можна

порахувати без жодного збірного іменника, наприклад: два загони, три будинки, чотири машини, вісім ліжок. (Cheng, Tsui, 2008).

Для носія української мови рахівні слова з китайськими іменниками є одними з найскладніших для розуміння граматичних конструкцій. Головна складність полягає у тому, що в українській мові не притаманні класифікатори. ...«при перекладі ніяк не відтворюються, «забираючи» з собою й ту додаткову інформацію категоризацію світу та образне сприйняття світу, яку вкладають у них китайці» як наприклад: 一位人 (yī wèi rén) – одна (шанована) людина; 两本书 (liǎng běn shū) – дві книги (на корінці); 一把伞 (yī bǎ sǎn) – одна парасолька (з ручкою). (Кірносова, 2011).

Проте в українській мові є частина мови, яка називається числівник. «Числівник – входить до іменних частин мови, пов'язуючись з іменником, виражає його ознаку за кількісним виявом (як конкретно визначену чи приблизну, неозначену) або ознаку за порядком підрахунку об'єктів мовцем». (Плющ, 2017).

Кількісний вияв рахованих предметів, представлених іменниками конкретного значення, передає лексична сема, а граматичні значення числа і роду залежать від форми пояснюваного іменника: «Один син у школу пішов; Одна кімната добре освітлена; Лагідне теля двох мамок ссе.» (Нар. тв.). У формах множини кількісний числівник утворює з іменником словосполучення, що виступає аналітичним компонентом у структурі речення, займаючи позицію семантичного суб'єкта та об'єкта зі значенням логічно вмотивованої кількісної ознаки предмета. Основною синтаксичною функцією числівників є атрибутивна як вираження кількісної ознаки предмета.

Класифікатори/рахівні слова є обов'язковими в китайській мові при вказівці на кількість. Кожен іменник має перед собою лічильні слова, які необхідно вживати при використанні числівників. Китайською мовою можна сказати без лічильного слова, наприклад: ця людина – 此人 (cǐ rén) або моє яблуко – 我的苹果 (wǒ de píngguǒ), проте сказати, наприклад: три панди – 三只熊猫 (sān zhī xióngmāo), це

яблуко – 这个苹果 (zhège píngguǒ) без лічильного слова буде вважатись помилкою, тому коли іменник має перед собою число, більше за одиницю або вказівний займенник в однині необхідно використовувати відповідний класифікатор. (Cheng, Tsui, 2008).

Дін Шеншу встановив, що рахівні слова є незалежною частиною мови. Крім того «зазвичай використовуються після вказівних займенників або числівниками та перед іменниками», тому «числівники разом з рахівними словами можна скорочено називати рахівниками. (丁声树, 1961, с.168).

Класифікатори також мають глибоке значення стародавніх китайських думок та вірувань. До прикладу, візьмемо слово 鱼 (yú) – риба, відповідно рахівне слово 条 (tiáo) яке використовується для маленьких ворушливих тварин, що відповідає загальній концептуальній ланці. Окрім того 条 (tiáo) вживається з класом іменників, що позначають предмети, істот, явища видовженої форми або значної протяжності, загалом це лічильне слово для довгих і тонких предметів, як наприклад : 一条道 (yītiáo dào) – одна дорога, 五条鱼 (wǔtiáo yú) – п'ять рибин, 这条河 (zhètiáo hé) – ця річка. (Война, Воробей, Гончаренко, 2016 с. 116).

Розглянемо інші рахівні слова:

封 (fēng) – рахівне слово для поштової кореспонденції. Наприклад: 我给他送了一封信。 (wǒ gěi tā sòngle yī fēng xìn) – Я надіслав йому один лист.

句 (jù) – рахівне слово для речень, прислів'їв, фраз. Наприклад: 她只说了两句话。 (tā zhǐ shuōle liǎng jù huà) – Вона сказала лише дві фрази.

顶 (dǐng) – рахівне слово для предметів із чітко оформленою верхівкою, напр. для шапок, наметів. Наприклад: 她对女儿买了一顶帽子。 (tā duì nǚ'ér mǎile yī dǐng màozi) – Вона купила шапку для своєї доньки.

幅 (fú) – рахівне слово для картин, полотен, тканин. Наприклад: 我在竞拍上卖出了两幅画。 (wǒ zài jìngpāi shàng mài chūle liǎng fú huà) – Я продав дві картини на аукціоні.

束 (shù) – рахівне слово для букетів. Наприклад: 爸爸送给妈妈一束鲜花。 (bàba sòng gěi māmā yī shù xiānhuā) – Тато подарував мамі букет свіжих квітів.

节 (jié) – рахівне слово для уроків, занять. Наприклад: 第二节课后，同学回家了。 (dì èr jié kè hòu, tóngxué huí jiāle) – Однокласник пішов додому після другого уроку.

台 (tái) – рахівне слово для механізмів, машин, техніки, також для актів, дії спектаклів. Наприклад: «桌子上边有一台收音机» (zhuōzi shàngbian yǒuyī tái shōuyīnjī) – «На столі стоїть радіоприймач». «第一台话剧演完了» (dì yī tái huàjù yǎn wánle) – «Перший акт п'єси закінчився». (словник БКРС).

Лінгвісти Kathleen Ahrens та Chu-Ren Huang представили таксономію цієї граматичної категорії, підкатегорії якої також розділили на окремі частини. «Sortal classifiers» поділені на три окремі групи, а саме на «individual classifier» (класифікатор для індивідів 一个, 张); «event classifier» (класифікатор для подій, періодів 一场, 次), а також «kind classifier» (класифікатор для видів 一种, 样). «Measure words» теж поділені на три групи: «container measure word» (вимірювальні слова вмістилища – 碗, 瓶), «standard measure word» (вимірювальні слова еталону – 公斤, 年), «approximation measure word» (вимірювальні слова приблизної точності – 堆, 身).

Часто зустрічаються у реченнях категорія, яка розглядається до рахівних слів, а саме: 点 (diǎn) 些 (xiē), які вказують на невизначену кількість. (Курдюмов, 2005, с.226).

Наприклад:

喝一点水 (hè yīdiǎn shuǐ) випити трохи води

那些同事 (nàxiē tóngshì) ті колеги

这些动物 (zhèxiē dòngwù) ці тварини

1.3 Синтаксичні та семантичні особливості рахівних слів

Вибір сортувальних класифікаторів залежить від якостей (ознак), притаманним іменнику. Такі ознаки часто є концептуально важливими та зрозумілими на рівні інтуїції, наприклад, 只 (zhǐ) позначає тварин, тоді як 张 (zhāng) позначає тонкі, широкі предмети. (Ahrens, Huang, 2016 с.170).

Вибір вимірювального слова залежить від властивостей, безпосередньо притаманних або не притаманних іменнику: вагу, вартість, вмістилище і т.д. У порівнянні з «sortal classifiers», дана підкатегорія не класифікує іменники за їхніми ознаками. Разом у поєднанні з іменниками такі слова виступають одиницями вимірювання. Наприклад:

他去咖啡馆买了一杯茶。(tā qù kāfēi guǎn mǎile yībēi chá) – Він пішов у кафе і купив одну чашку чаю. В цьому реченні 杯 (bēi) вказує на властивість іменника, а саме на його вмістилище. Українські мовознавці називають «measure words» «міронімами». Також позначають, що «міроніми є й в українській мові, правда вони не виділяються в окрему частину мови, а розглядаються в складі іменників (склянка,

пляшка, тарілка, коробка тощо), тому логіка їх функціонування в китайській мові не становить особливих труднощів для носіїв української мови, і при перекладі вони без особливих труднощів відтворюються відповідним іменником...». (Кірносорова, 2011).

Класифікатори можуть повторюватись або редуплікується для різних семантичних функцій. Ахманова О.С визначила: «Редуплікація - це повне або часткове повторення кореня, основи або цілого слова без зміни їх звукового складу (або з його частковою зміною) як спосіб творення слів, синтетичних і описових форм і фразеологічних одиниць».

Функція повторюваних класифікаторів подібна до живого повторення прикметників. Як наприклад:

屋子里到处都是一块块金子。(wūzi lǐ dào chù dōu shì yī kuài kuài jīnzi) – У будинку є купа, купа золота скрізь; у прикладі акцент зроблений на індивідуальній природі об'єкта, підтекст якого означає, що їх багато. Число «один» є єдиним числом, дозволеним у контексті, оскільки мається на увазі, що фактичне число занадто велике, щоб його підрахувати/вказати. Така редуплікація в основному застосовується до «сортувальних класифікаторів» та «вимірювальних слів вмістилища».

З іншого боку, якщо поєднання числівника та класифікатора редуплікується, то найчастіше воно використовується як прислівник, щоб зосередитися на повторюваних та кількісно визначених етапах подій, що «вимірюються», з точки зору збільшення кількості ролей, до яких залучений учасник.

Приміром:

又看到体重一公斤一公斤的降。(yòu kàn dào tǐzhòng yī gōngjīn yī gōngjīn de jiàng) – Знову бачиш, що вага зменшується кілограм за кілограмом.

雁字排成人字，三只三只飞。(yàn zì pái chéng rén zì, sān zhī sān zhī fēi) – Гуси летять у формі, три по три. В цьому типі подвоєння числівник несе важливу інформацію і не може бути опущений або замінений. Цей тип подвоєння

застосовується до всіх підкласів класифікаторів, за винятком «вимірювальних слів приблизної точності». (Ahrens, Huang, 2016).

В сучасній китайській мові рахівні слова або класифікатори у поєднанні з числівниками та вказівними займенниками відіграють важливу роль у формуванні синтаксичної структури речення. Вони встановлюють зв'язки між такими частинами мови як іменники та дієслова. Вони мають свої синтаксичні конструкції. Такі конструкції складаються з трьох основних елементів: числівника (напр. 三 (sān) – три), іменника (напр. 葡萄 (pútao) – виноград) та слова одиниці виміру, що стоїть між ними, як от класифікатор 颗 (kē), або ж вимірювальне слово еталону 公斤 (gōngjīn) – кілограм (standard measure word, яке ми зазначили у частині про семантику), або ж вимірювальне слово 碗 (wǎn) – миска (container measure word). (Zhang, 2011).

Іменникове словосполучення може містити таке слово, яке описує або «модифікує» іменник. (Ross, 2014, с.47). Наприклад: 五只大狼 (wǔ zhǐ dà láng) – п'ятеро великих вовків, 两艘白船 (liǎng sōu bái chuán) – два білих човни. Слова 大 та 白, що стоять у прикладах між рахівними словами та іменниками, описують (модифікують) іменник і самі виступають у ролі прикметника.

Інколи можливе опущення головного іменника. У сучасній китайській мові, якщо іменникове словосполучення містить вказівний займенник та/або числівник, рахівне слово або класифікатор опускати не можна. Однак головний іменник може бути опущений. Наприклад: 三本书 (sān běn shū) змінюється на 三本 (sān běn). (Ross, 2014, с.44). Це граматично можливо, у випадку якщо сам головний іменник вже нам відомий за контекстом. На нашу думку, частіше за все це може зустрічатися в усному мовленні, коли є необхідність вказати на предмет, який ми бачимо фізично, а промовляти його назву не обов'язково. Наприклад, в наступному діалозі:

—这些车中哪辆是最漂亮的？(Zhèxiē chē zhōng nǎ liàng shì zuì piàoliang de?) –

Яка з цих машин найкрасивіша?

—那辆(车)是最漂亮的。(Nà liàng (chē) shì zuì piàoliang de) – Та (машина) найкрасивіша.

В китайській мові також існують рахівні слова, які вживаються без іменника. Слова 天 (tiān) – день і 年 (nián) – рік є класифікаторами. Перед ними може стояти числівник, але після них ніколи не ставиться іменник: 一天 (yītiān) – один день, 两年 (liǎngnián) – два роки. (Ross, 2014, с.44).

Отже, синтаксис рахівних слів у китайській мові є досить складним та має свої особливості, пов'язані зі специфікою системи класифікаторів та числівників.

Висновки до розділу 1

Дослідження рахівних слів у китайській мові має важливе практичне значення. Історія дослідження китайської мови почала розвиватись ще з ранніх часів. На сучасному етапі дослідження рахівних слів, лінгвісти визначають та класифікують лічильні слова по різному, тому дослідження по даній темі є актуальним.

Рахівні слова є важливою частиною китайської мови, оскільки вони використовуються для вираження кількості предметів або дій. Вони поділяються на 2 види: іменникові та дієслівні.

Рахівні слова мають свої семантичні та синтаксичні особливості. Семантичні особливості пов'язані з тим, як рахівні слова використовуються для вираження кількості, міри, об'єму, ваги та інших характеристик предметів у мовленні. Семантично рахівні слова можуть мати багато значень в залежності від контексту. Синтаксичне вживання лічильних слів встановлює порядок слів у різних контекстах мовлення, а також вживання рахівних слів з іншими частинами мови.

Отже, рахівні слова є важливим елементом сучасної китайської мови, яке потребує ширшого дослідження та вивчення, бо саме лічильні слова є однією із головних особливостей китайської мови, яке відрізняє її від інших мов світу.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РАХІВНИХ СЛІВ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1 Особливості синтаксичної організації висловлювання з рахівними словами

Як зазначалось вище, синтаксис є важливою особливістю китайської мови.

Варто зауважити, що китайська мова є однією з найскладніших мов світу, тому речення у китайській мові має синтаксично встановлений порядок слів.

«Граматична функція слова в китайському реченні визначається переважно порядком слів, порушення якого, як правило, призводить до зміни зв'язку між ними. Для китайської мови характерний твердий порядок слів, відступи від якого обумовлені строго визначеними обставинами». (Задоев, Шуин, 2010, с.52).

У роботі Claudia Ross Jing-heng Sheng Ma зазначено: «Усі іменники в китайській мові вживаються разом з рахівним словом коли перед ними стоїть числівник або вказівний займенник». Також наведені конструкції синтаксичної організації з використанням рахівного слова у відповідно встановленому порядку, найпоширеніша конструкція наступна:

числівник + рахівне слово + іменник

Наприклад:

五条裤子 (wǔtiáo kùzi) – п'ять пар штанів

两杯茶 (liǎng bēi chá) – дві чашки чаю

十个人 (shí gè rén) – десять людей

一把椅子 (yī bǎ yǐzi) – один стілець

Якщо в реченні є вказівні займенники, такі як 这(zhè) – цей, ця, це; 那(nà) – той, та, те. Конструкція буде наступною:

вказівний займенник + рахівне слово + іменник. (Ross, 2014, с.41).

这条狗 (zhè tiáo gǒu) – ця собака

这个人 (zhè ge rén) – ця людина

那张桌子 (nà zhāng zhuōzi) – той стіл

那个东西 (nà ge dōngxi) – та річ

Також поширена така синтаксична конструкція з рахівними словами:
вказівний займенник + числівник + рахівне слово + іменник. (Ross, 2014, с.41).

За допомогою такого порядку слів можна утворити іменникове словосполучення, як наприклад:

那三辆车 (nà sān liàng chē) – ті три автомобілі

这六杯咖啡 (zhè liù bēi kāfēi) – ці шість чашок кави

这二十本书 (zhè èrshí běn shū) – ці двадцять книжок

Як можемо побачити, конструкція містить займенник та числівник на початку. Але варто зазначити, що їхнє окреме вживання в іменниковому словосполученні також можливе, як зазначалось вище. Наприклад, використовуючи лише вказівний займенник (вказівна частка + рахівне слово + іменник): 那辆车 (nà liàng chē) – цей автомобіль. Або лише числівник (числівник + рахівне слово + іменник): 三辆车 (sān liàng chē) – три автомобілі. Окреме використання займенника або числівника разом із рахівним словом та іменником є синтаксично правильним.

Лінгвісти Yi Po Ching разом з Don Rimmington у своїй роботі описують, що описові прикметники становлять частину атрибутиву до іменника, який характеризується фразою (числівник + рахівне слово), то прикметники займають позицію після фрази (числівник + рахівне слово) перед іменником.

Приміром:

这本书 (zhè běn shū) → 这本新书 (zhè běn xīnshū)

ця книжка → ця нова книжка

那位老师 (nà wèi lǎoshī) → 那位聪明的老师 (nà wèi cōngmíng de lǎoshī)

той вчитель → той розумний вчитель

三个姑娘 (sān gè gūniáng) → 三个漂亮的姑娘 (sān gè piàoliang de gūniáng)

три дівчини → три гарні дівчини

这五间屋子 (zhè wǔ jiān wūzi) → 这五间大屋子 (zhè wǔ jiān dà wūzi)

ці п'ять кімнат → ці п'ять великих кімнат

В синтаксичних конструкціях деякі класифікатори можуть вживатися з часткою 的 (de). Вживання частки 的, що стоїть після вимірювальних слів еталону (standard measure words) та вимірювальних слів приблизної точності (approximation measure words), можемо зустрічати у словосполученнях чи реченнях. Візьмемо для прикладу вимірювальне слово еталону 秒 (miǎo) (секунда). Використовуючи дане слово ми можемо скласти таке речення:

三十秒广播广告 (sānshí miǎo guǎngbò guǎnggào) – 30-секундна реклама на радіо». Або ж так само із вживанням 的 (de):

三十秒(的)广播广告 (sānshí miǎo (de) guǎngbò guǎnggào). Обидва варіанти є допустимими. Але граматично неправильним буде вважатися вживання частки 的 (de) разом з сортувальними класифікатори (sortal classifiers), які зазначались вище.

Така різниця в розподілі 的 (de) мотивується тим, що сортувальні класифікатори виділяють набір природних та невід’ємних характеристик іменника, тоді як вимірювальні слова еталону та приблизної точності відносяться до набору загальноприйнятих ознак, які не залежать від головного іменника. (Ahrens, Huang, 2016, с.172).

Числівники та дієслова разом утворюють дієслівні рахівні слова 动量词 (dòngliàng cí). Зазвичай вони є показниками кратності: вказують на те, скільки разів відбулась певна дія. (Курдюмов, 2005, с.230).

Конструкція даних рахівних слів наступна:

дієслово + дієслівне рахівне слово.

Наприклад: 走两趟 (zǒu liǎng tàng) – прогулятись (два рази); 做三次

(zuò sāncì) – зробити (три рази); 考虑一番 (kǎolù yī fān) – обдумати (один раз);

干二阵 (gān èr zhèn) – зробити (2 рази); 说五顿 (shuō wǔ dùn) – сказати (5 разів)...

Діапазон дієслово + лічильне слово для дієслів насправді має більш складну структуру, оскільки, входячи в позицію показника кратності (фактично, в позицію прямого додатка), дієслово спочатку стає віддієслівним іменником, яке потім вже тимчасово або постійно починає функціонувати в ролі лічильного слова. Приміром: дієслово → (віддієслівний іменник) → дієслівне лічильне слово.

吓了我一跳 (xiàle wǒ yī tiào) – злякало мене (один стрибок); 跳 (tiào) – стрибати → стрибок → показник кратності.

Тому в будь якого випадку позиція лічильного слова виходить із позиції іменника. (Курдюмов, 2005, с.231-232).

Дієслівне рахівне слово є показником кратності, загалом кажучи воно вказує на частоту виконання певної дії.

Синтаксична конструкція використання дієслова з дієслівним рахівним словом відбувається наступним чином:

дієслово + числівник + рахівне слово кратності + (іменник (об'єкт)).

Візьмемо для прикладу наступні речення:

哥哥去过三趟北京。(gēgē qùguò sān tàng běijīng) – Старший брат був тричі в Пекіні.

她已经说两顿。(tā yǐjīng shuō liǎng dùn) – Вона вже двічі сказала.

Якщо об'єкт виражений особовим займенником, то схема буде наступною:

дієслово + особовий займенник + числівник + рахівне слово кратності.

她看了我一眼。(tā kànle wǒ yīyǎn) – Вона поглянула на мене.

安娜打了他三顿。(ānnà dǎle tā sān dùn) – Анна його тричі побила.

一定要写妈妈五遍。(yīdìng yào xiě māma wǔ biàn) – Мамі необхідно написати п'ять разів.

Окрім того, рахівні слова для дієслів можуть виступати у ролі «звичайного» рахівного слова для іменників (перехід відбувається наступним чином: рахівне слово для дієслова → рахівне слово для іменника), якщо іменник означає певну дію та обчислюється. (Курдюмов, 2005, с.233).

Наприклад:

两场比赛 (liǎng chǎng bǐsài) – два раунди змагань

第三次访华 (dì sān cì fǎng huá) – третій візит до Китаю

我们父母这趟车火来的。(wǒmen fùmǔ zhè tàng chē huǒ lái de) – Мої батьки приїхали цим потягом.

Найпоширенішими показниками кратності дій є рахівні слова, такі як: 次 (cì), 下 (xià), 趟 (tàng), 遍 (biàn), 顿 (dùn).

Скажімо:

这首诗我念了十几遍。(zhè shǒu shī wǒ niànle shí jǐ biàn) – Цей вірш я читав більше десяти разів.

这话我说过好多次。(zhè huà wǒ shuōguò hǎoduō cì) – Я говорив це багато разів.

爸爸骂了她一顿。(bàba màle tā yī dùn) – Тато насварив її.

半年前打过几次针。(bànnián qián dǎguò jǐ cì zhēn) – Півроку назад робили декілька уколів.

2.2 Функціонування рахівних слів у висловлюванні

Функціонування рахівних слів є важливим аспектом у китайській мові. Основна функція рахівних слів у висловлюванні зумовлена вираженням кількості людей, предметів, подій, дій тощо.

Перш за все, рахівні слова використовуються для вираження числових значень, тобто, основна функція зумовлена вираженням кількості у висловлюванні.

Рахівне слово зазвичай використовується разом з числівником, такими як: 一 (yī) – один, 半 (bàn) – половина, 十 (shí) – десять, тощо. (Li, Thompson, 1989).

Наприклад:

一个人 (yīgè rén) – одна людина

三张桌子 (sān zhāng zhuōzi) – три стола

十五辆车 (shíwǔ liàng chē) – п'ятнадцять машин

八张床 (bā zhāng chuáng) – вісім ліжок

У кожному з цих висловлювань є числівники та рахівні слова з іменниками, які вказують на конкретну кількість предметів або осіб у висловлюванні.

Також, як зазначалось вище рахівні слова вживаються з вказівними займенниками, основна функція у даних висловлюваннях вказує на конкретну особу чи предмет. Вказівні займенники, наприклад, такі як: 这 (zhè) – цей, ця, це; 那 (nà) – той, та, те; 每 (měi) – кожен; 某 (mǒu) – конкретний, певний; 哪 (nǎ) – який, котрий.

Після яких вживається рахівне слово. (Po-Ching, Rimmington, 2004, с.42).

Приміром:

这个窗户 (zhège chuānghù) – це вікно

那个东西 (nàgè dōngxī) – та річ

每个学生 (měi gè xuéshēng) – кожен студент

某个人 (mǒu gèrén) – певна людина

哪个妹妹 (nǎge mèimei) – яка сестра?

Питальне речення з рахівним словом можна утворити за допомогою питального слова 哪 (nǎ) + рахівне слово. 哪 (nǎ) – який, котрий. (Задоечко, Шуин, 2010, с.9). Наприклад:

哪个汉字? (nǎge hànzì) – який ієрогліф?

哪条河? (nǎ tiáo hé) – яка річка?

哪件连衣裙? (nǎ jiàn liányīqún) – яка сукня?

Частіше за все у питальних реченнях вживаються питальні займенники 几 (jǐ) та 多少 (duōshǎo) перекладаються як – скільки.

几 (jǐ) Переважно використовується з числами до десяти.

Питальне слово 几 (jǐ) вживається замість числівника та вживається перед рахівним словом та іменником для того, щоб запитати про кількість. (刘珣, 2007, с.105).

Скажімо:

他有几个孩子? (tā yǒu jǐ ge hái zi) – Скільки у нього дітей?

你带了几个件衣服? (nǐ dài le jǐ ge jiàn yī fú) – Скільки шматків одягу ти приніс?

多少 (duōshǎo) використовується з будь-якими числами більше десяти. (刘珣, 2007, с.105). Як наприклад:

你去过多少个国家? (nǐ qù guò duōshǎo ge guó jiā) – У скількох країнах ти побував?

上海有多少个外国公司? (shànghǎi yǒu duōshǎo ge wàiguó gōngsī) – Скільки іноземних компаній у Шанхаї?

Усі злічувальні іменники поділяються на класи – частково по зовнішньому вигляду, а в основному по мовній традиції їх рахують на «шматки», «корні», «гілки», «голови», «персони» тощо, окрім цього всі іменники даного класу використовуються з одним тим самим рахівним словом.

Наприклад рахівне слово 本 (běn) – корінь, вживається з різновидами книг, а саме: 三本书 (sān běn shū) – три книги; 四本课本 (sì běn kèběn) – чотири посібника; 五本杂志 (wǔ běn zázhì) – п'ять журналів. (Задоеенко, Шуин, 2010).

Також рахівні слова вживаються з незлічувальними іменниками міри, як наприклад рахівні слова 块 (kuài) та 张 (zhāng), приведемо декілька прикладів: 一块肉 (yīkuài ròu) – шматок м'яса; 一块糖 (yīkuài táng) – шматок цукру; 一张纸 (yī zhāng zhǐ) – лист паперу. (Задоеенко, Шуин, 2010).

Найпоширенішим та універсальним рахівним словом є 个 (gè), яке використовується з багатьма різними іменниками, включаючи людей та предмети. Рахівне слово 个 (gè) не надає жодного значення іменниковій фразі, у якій воно зустрічається. (Ross, 2014, с.44).

Розглянемо декілька прикладів:

一百个人 (yībǎi gèrén) – сто людей

那个车 (nàgè chē) – та машина

这七个新房子 (zhè qī gè xīn fáng zǐ) – цих сім нових будинків

Один іменник у різних контекстах може вживатись з різними рахівними словами, бо зміна рахівного слова призводить до зміни смислової характеристики висловлювання. Для прикладу візьмемо:

числівник 三 (sān) – три, іменник 葡萄 (pútao) – виноград та слова одиниці виміру, що стоїть між ними, як от класифікатор 颗 (kē). За допомогою конструкції

(числівник + рахівне слово + іменник) та вищевказаних елементів скласти приклади, отримаємо наступні словосполучення:

三颗葡萄 (sān kē pútáo) – три виноградини. В даному словосполученні класифікатор 颗 (kē) застосовується при переліку круглих за формою предметів. Використання цього класифікатора чітко пояснює, що мова йде не про кількість кущів і не про грона, а саме про кількість круглих за формою виноградинок.

三公斤葡萄 (sān gōngjīn pútáo) – три кілограми винограду. В цьому словосполученні вжито вимірювальне слово (або міронім) для позначення одиниці ваги 公斤 (gōngjīn). Як відомо, воно має значення «кілограм» і без труднощів відтворюється іменником при перекладі.

三碗葡萄 (sān wǎn pútáo) – три миски винограду. Вжито міронім 碗 (wǎn), що позначає вмістилище. В даному словосполученні воно вказує на кількість предметів (мисок або подібних за формою предметів), в якому знаходиться іменник (виноград).

Дієслівні рахівні слова є показником кратності, що часто вказують на характер обчислюваного предмета або дії. (Курдюмов, 2005, с. 232).

Наприклад:

肚子痛一阵 (dùzi tòng yīzhèn) – живіт болить (один приступ)

走了一步 (zǒule yībù) – пройшов один крок

有什么消息的话打电话告诉我一声。 (yǒu shé me xiāoxī dehuà dǎ diànhuà gàosù wǒ yīshēng) – Якщо будуть новини, то розкажи мені по телефону (один звук).

Основна функція дієслівних рахівних слів зумовлена вираженням числового значення, а саме показником кратності, вказує на те, скільки разів відбулась певна дія у висловлюванні. Приміром:

写了好几遍草稿，都不满意。 (xiěle hǎo er biàn cǎogǎo, dōu bù mǎnyì) –

Написала декілька чудових варіантів, проте незадоволена.

他射了一箭。(tā shèle yī jiàn) – Він вистрелив із лука (одну стрілу).

我去过六次上海。(wǒ qùguò liù cì shànghǎi) – Я шість разів їздила до Шанхаю.

很想见你一回面。(hěn xiǎng jiàn nǐ yī huí miàn) – Дуже хочеться тебе побачити.

Найбільш поширеним дієслівним рахівним словом є універсальне рахівне слово 一下 (yīxià), яке може використовуватись замість інших показників кратності. «Загалом дане рахівне слово вважається «дієслівним артиклем», тобто, певним спеціальним показником, що вводить дію у певних ситуаціях». (Курдюмов, 2005, с.234). Як приклад:

打一下 (dǎ yīxià) – вдарити

等一下 (děng yīxià) – почекати

想一下 (xiǎng yīxià) – подумати

可以帮你介绍一下。(kěyǐ bāng nǐ jièshào yīxià) – Можем допомогти познайомити тебе.

麻烦您给洗一下。(máfan yōu gěi xǐ yīxià) – Прошу випрайте мені (речі).

请您把钱点一下。(qǐng nín bǎ qián diǎn yīxià) – Будь ласка, перерахуйте гроші.

Часто 一下 (yīxià) вказує на коротку тривалість дії, або дія виконана випадковим чином, скажімо:

我去一下。(wǒ qù yīxià) – Я піду туди на хвилинку.

她滑倒一下。(tā huá dǎo yīxià) – Вона підслизнулась.

马跌倒一下在地上。(mǎ dié dǎo yīxià zài dìshàng) – Кінь впав на землю.

Головна функція дієслівного рахівного слова вказати на кратність дії, а також виразити її швидку тривалість.

Отже, основна функція іменникових та дієслівних рахівних слів – вираження кількості у висловлюванні.

Висновки до розділу 2

У другому розділі курсової роботи було досліджено функціональні особливості рахівних слів у сучасній китайській мові, зосереджуючись на їх синтаксичній організації висловлювання та функціонування у ньому.

У пункті 1.1 розглянули особливості синтаксичної організації висловлювань з рахівними словами. Було встановлено, що китайське речення має встановлений порядок слів тож рахівні слова займають певну позицію у висловлюванні. Рахівні слова можуть вказувати на кількість або вказувати на певний предмет чи об'єкт. Крім того, вони можуть бути використані як атрибутивні слова, підсилюючи значення прикметника.

У пункті 1.2 було детально досліджено функціонування рахівних слів у висловлюванні. Рахівні слова виконують різні функції в залежності від контексту та позиції у висловлюванні. Функціональні особливості рахівних слів полягають у їхній здатності уточнювати кількісну інформацію, а також опису об'єктів.

Отже, рахівні слова в сучасній китайській мові мають важливу функцію в процесі формулювання висловлювань та опису кількісних характеристик об'єктів.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження, можна зробити висновок, що рахівні слова у китайській мові є невід'ємною частиною мовлення, і вони використовуються для вираження кількості, міри, об'єму, ваги та інших характеристик предметів у мовленні. Рахівні слова відіграють важливу роль у правильному синтаксичному та семантичному розумінні мови, оскільки неправильне вживання може призвести до зміни значення речення.

Крім того, дослідження рахівних слів у сучасній китайській мові є актуальним питанням у мовознавстві. Це може бути корисним для подальшого дослідження китайської мови та порівняння з іншими мовами.

Таким чином, у першому розділі курсової роботи, що присвячений рахівним словам у сучасній китайській мові, було проаналізовано теоретичні засади дослідження категорії рахівних слів, а саме: їх визначення, класифікацію та основні властивості. У даному розділі було детально розглянуто важливу інформацію щодо використання рахівних слів у мовленні, їхньої синтаксичної та семантичної ролі, що дозволяє оцінити значення дослідження цієї теми в мовознавстві.

У другому розділі курсової роботи було детально розглянуто функціональні особливості рахівних слів в сучасній китайській мові. Було досліджено синтаксичну організацію рахівних слів та їх особливості функціонування у висловлюванні. Дослідження показали, що рахівні слова мають важливе значення для вираження числових значень та кількісних характеристик у китайській мові. Однією з найбільш важливіших функцій їхнього використання зумовлено вираженням точної кількості предметів, осіб або дій. Окрім того, використання рахівних слів може впливати на структуру висловлювання та його смислове значення.

Результати дослідження показали, що рахівні слова можуть виконувати різноманітні функції. Функціональні особливості вживання рахівних слів допомагає досягти більшої точності та виразності у мовленні.

У цілому, функціональні особливості рахівних слів в китайській мові дуже важливі для правильного вираження кількісної інформації та відносин між об'єктами

в мовленні. Враховуючи особливості синтаксичної організації та вживання рахівних слів.

Отже, дослідження функціональних особливостей рахівних слів у сучасній китайській мові має велике значення для вивчення мови та лінгвістичних досліджень. Його результати можуть бути використані для розвитку методів викладання китайської мови та покращення якості перекладу. Крім того, вони можуть бути використані для порівняння функціональних особливостей рахівних слів в інших мовах.

论文

论文题目：《现代汉语量词的功能特性》

这项工作的目的是研究量词的功能特性。主要任务是：确定现代汉语计量词研究的理论基础，对计量词进行定性和分类，并考虑带有量词的语句的结构特性。

工作的现实重要性在于将研究成果应用于汉语相关学科的教学，以及进一步研究中国语言文化的特殊性。

根据研究，可以确定量词表示对象或事件的数量。它们分为两种类型：名量词和动量补语。研究了话语中带有量词的语句组织的特性，以及它们的功能特性。为了实现既定目标和解决具体任务，工作中采用了一般的科学方法，即：抽象、分类、归纳和演绎来回顾所研究问题的研究状况。功能分析被用来揭示量词的功能特性，以及直接成分的方法来确定量词的语义特性。

研究表明，量词在语音中执行不同的功能，这有助于在语音中实现更高的准确性和表现力。

因此，研究现代汉语中量词的功能特性，对于语言学和语言学研究具有重要意义。

研究结果可用于开发汉语教学方法和提高翻译质量。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акбудақ К. Г. Вечоринська Т. В. (2020) Історія китайської мови. Навчальний посібник. Київський національний університет імені Тараса Шевченка Інститут філології Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та та Південно-Східної Азії. Київ. – 183с.
2. Ахманова О. С. (1968) Словарь лингвистических терминов / О. С. Ахманова. – М.: Советская Энциклопедия. – 607 с.
3. Война М.О, Воробей О.С, Гончаренко О.М (2016) "Китайська мова. Базовий курс". Підручник для студентів I курсу вищих навчальних закладів. "Фоліо" Харків. – 370с.
4. Задоевко Т.П Хуан Шуин (2010) "Начальный Курс Китайского Языка". Часть 1 Издание пятое. Восточная книга. Москва. – 304с.
5. Задоевко Т.П Хуан Шуин (2010) "Начальный Курс Китайского Языка". Часть 2 Издание пятое. Восточная книга. Москва. – 384с.
6. Кірносова Н.А (2011) наукова стаття: "Лічильні слова китайської мови у світлі концепції числа Ж. Піаже". Східні мови та літератури. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
7. Курдюмов В.А (2005) "Курс Китайского языка Теоретическая Грамматика". "Цитадель – трейд". – 576с.
8. Люй Шусян (1965) "Очерк Грамматики Китайского Языка II" Часть первая Категории. "Наука". Москва. – 350с.
9. Плющ М.Я (2017) наукова стаття: "Функції числівників як ознакових слів".
10. Akira Miura (1996) "Handbook of Japanese Grammar". The Modern Language Journal. (Vol.80, No.3 Autumn). Wiley on behalf of the National Federation of Modern Language Teachers Assosiations.

11. Charles N. Li and Sandra A. Thompson (1989) "Mandarin Chinese: A Functional Reference Grammar". University Of California Press. Berkeley Los Angeles London. – 691c.
12. Cheng & Tsui (2008) "Chinese Measure Word Dictionary" "剑桥汉英双解汉语量词用法词典". A Chinese-English/English-Chinese Usage Guide. Compiled by Jiqing Fang and Michael Connelly Cheng & Tsui Company Boston. – 192c.
13. Chu-Ren Huang, Dingxu Shi (2016) "A Reference Grammar of Chinese". "中文参考法语" Bilingual edition. Cambridge University Press. – 611c.
14. Claudia Ross Jing-heng Sheng Ma (2014) "Modern Mandarin Chinese Grammar". A Practical Guide. Second Edition. Routledge. London and New York. – 431c.
15. John H. Koo (1997) Journal article: "Measure Words: Native Korean and Sino-Korean" (Vol.2). Papers from the Second National Conference on Korean Language Education. Penn State University Press.
16. Li Dejin, Cheng Meizhen (2008) "A Practical Chinese Grammar For Foreigners". "外国人实用汉语语言". Beijing language and culture university press.
17. Niina Ning Zhang (2011) "The Constytency Of Classifier Constractions In Mandarin Chinese" (Vol. 9.1, 1-50) Taiwan Journal of Linguistics.
18. Yip Po-Ching, Don Rimmington (2004) "Chinese: A Comprehensive Grammar". Routledge. London and New York. – 440c.
19. 丁声树 (1961) "现代汉语语法讲话" "A Grammar of Spoken Chinese". 商务印书馆. 北京. – 228c.
20. 刘珣 (2007) "新实用汉语课本" 第 1 册. "New Practical Chinese Reader Textbook 1". 北京语言大学出版社, China. – 270c.
21. 吕叔湘 (1982) "中国文法要略" "Essentials of Chinese Grammar". 商务印书馆.

北京.

22. 王力 (1983) 北京市语言学会 "现代汉语讲座" "Lectures on Modern Chinese".

知识出版社. 北京. – 362с.

23. Словник БКРС. Відновлено з <https://bkrs.info/>.

24. Вікіпедія. Японська мова.

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AF%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0

25. Chinese Grammar Wiki. Measure words. Retrieved from

<https://resources.allsetlearning.com/chinese/grammar/>.